

**UCHWAŁA NR XXVII/170/2020
RADY GMINY GRZEGORZEW**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
w Gminie Grzegorzew na 2021 rok**

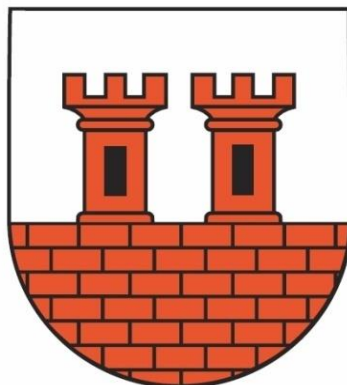
Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn.zm) oraz art.4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn.zm.) Rada Gminy Grzegorzew uchwala, co następuje :

§ 1. Uchwala się **Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Grzegorzew na 2021 rok** w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grzegorzew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Gminy:
Tadeusz Sosnowski

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA TERENIE
GMINY GRZEGORZEW
na rok 2021**

Spis treści

WPROWADZENIE	2
ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE	4
1. Adresaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5
ROZDZIAŁ II – CEL PROGRAMU	5
ROZDZIAŁ III – ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	6
ROZDZIAŁ IV – ZADANIA GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	12
1. Warunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	12
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	13
3. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu	15
4. Współpraca z instytucjami w temacie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	15
5. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej	16
6. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych	17
7. Ustalenia końcowe	19

WPROWADZENIE

„Nie zawsze będziemy mogli pomóc,
ale starajmy się przynajmniej o jedno:
nie pozostawiać ludzi w samotności, w ich nieszczęściu”

ks. J. Tischner

Uzależnienia – w szczególności od alkoholu czy też narkotyków (tradycyjnych lub nowych) niosą za sobą poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Polska, tak jak inne kraje Europy rok rocznie wydaje niewyobrażalne pieniądze na likwidację skutków w/w uzależnień. Bezrobocie, bezdomność, patologie w rodzinach itd. to w 90 procentach żniwo alkoholu, narkotyków, hazardu oraz siecioholizmu. Szkody spowodowane przez alkoholizm i narkomanię występują w trzech głównych wymiarach:

1. indywidualnym – oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób używających substancji psychoaktywnych;
2. społecznym – negatywne oddziaływanie na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.;
3. ekonomicznym – koszty: leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, lecznictwa odwykowego, przedwczesnej umieralności itp.

Alkohol jest najpowszechniej używaną, legalną substancją psychoaktywną w naszym kraju. Picie alkoholu działa destrukcyjnie na organizm ludzki i funkcjonowanie psychoaktywne człowieka. W każdej niemal kulturze istnieje jakaś substancja o specyficznych właściwościach, której używanie jest powszechnie akceptowane, chociaż obwarowane licznymi ograniczeniami regulowanymi przez zespół norm. Normy te odnoszą się do częstości jej używania, ilości przyjmowanej jednorazowo, okoliczności, w jakich można po nie sięgać. Dla naszego kręgu kulturowego taką substancją jest alkohol. Jeśli używany jest w zgodzie z normami, powstanie negatywnych konsekwencji jest mniej prawdopodobne. Natomiast jeśli owe normy są przekraczane to prawdopodobieństwo ujemnych skutków rośnie. Gotowość do przestrzegania tych norm warunkowana jest w znacznym stopniu społecznym klimatem wokół picia z jednej strony, a z drugiej – polityką państwa sprzyjającą konsumpcji alkoholu, bądź nastawioną na jej ograniczenie.

Spożywanie alkoholu przyczynia się często do wejścia w konflikt z prawem, do inwalidztwa, bezdomności i obciążenia społeczeństwa pomocą socjalną na rzecz osób uzależnionych. W związku z tym nasuwa się pytanie ilu z nas Polaków ma świadomość tego, że te wszystkie konsekwencje są spowodowane

chorobą. Chorobą bardzo ciężką, na którą może zachorować każdy, bez wyjątku. Na tę chorobę nie ma lekarstwa w aptece, ale mamy edukację. Dlatego jest konieczność podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do szerokiego kręgu odbiorców a przede wszystkim do młodzieży i dzieci. Istotną rolę w tym procesie powinni odgrywać rodzice a także jednostki samorządu terytorialnego, szkoły, placówki oświatowe, policja, służby medyczne, sanepid oraz organizacje pozarządowe. Ważne jest również współdziałanie w/w środowisk na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych.

Tylko rzetelna wiedza przekazywana bez fałszywego wstydu czy żenady, jest w stanie uchronić młodego człowieka przed dokonywaniem błędnych wyborów. Nie zakazy i nakazy, a wskazówki jak rozwiązywać problemy są podstawą prawidłowego kształtowania osobowości i charakteru człowieka. Tylko jasny przekaz co dobre a co złe pomoże wskazać właściwą drogę. W naszej pędzącej cywilizacji, nastawionej na zaspokajanie potrzeb materialnych, często zapominamy o rozwoju intelektualnym i duchowym, co nieuchronnie prowadzi do emocjonalnej pustki, w którą z łatwością wchodzi uzależnienia. Młody człowiek potrzebuje autorytetów, przykładów do naśladowania. Każdy z nas, z racji pełnionych funkcji w społeczeństwie, jest wychowawcą i na nas wszystkich spoczywa odpowiedzialność za wychowanie młodego pokolenia.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol jest trzecim czynnikiem odpowiedzialnym za obciążenie chorobami i urazami – zaraz po tytoniu oraz ciśnieniu tętniczym krwi. Według WHO ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Problemy związane z alkoholem generują wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Zgodnie z szacunkami przedstawionymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kształtują się one na poziomie 1,3 PKB, tj. 22.2 mld zł.

Według obliczeń Ministerstwa Zdrowia w Polsce żyje około 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu, co stanowi 2% ogółu społeczeństwa. Zaś osób nadużywających alkoholu jest ok. 12% czyli ok. 4,5 mln dorosłych.

Problemy związane z uzależnieniem od alkoholu są przedmiotem troski zarówno administracji rządowej jak i jednostek samorządu terytorialnego. W Polsce realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.). Zapisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2020 r., poz. 1492) kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi wskazując, iż te zadania stanowią zadania własne gminy.

Zdrowie społeczeństwa jest uzależnione od wielu czynników a najważniejsze z nich to postawy i zachowania składające się na styl życia. Indywidualnie podejmowane wybory, dotyczące czy to sposobu odżywiania,

aktywności fizycznej czy też używania substancji psychoaktywnych, wpływają na kondycję zdrowotną całego społeczeństwa. Nadużywanie alkoholu powoduje narastającą koncentrację aktywności życiowej na sprawach związanych z piciem. Zwiększa się ilość czasu przeznaczana na zdobywanie alkoholu lub jego picie oraz na uwalnianie się od następstw jego działania. Tym samym zaniedbywane zostają inne ważne sprawy w życiu osoby pijącej. Wraz ze wzrostem znaczenia alkoholu w życiu osoby uzależnionej słabnie jej zaangażowanie w realizację dotychczasowych pasji i zainteresowań. Picie odbiera osobie uzależnionej zdolność cieszenia się z zajęć czy aktywności, które dotychczas były ważnym źródłem przyjemności. Zajęcia, którym nie towarzyszy picie tracą atrakcyjność. Osoba nadużywająca alkoholu rezygnuje z ważnych dla siebie relacji społecznych, gdy nie są one związane z konsumpcją napojów alkoholowych bądź charakteryzują się brakiem przyzwolenia na picie. Nadmierne używanie alkoholu, a zwłaszcza uzależnienie, rodzi negatywne konsekwencje we wszystkich strefach funkcjonowania osoby pijącej

oraz jej najbliższego otoczenia. Mimo dość uniwersalnego charakteru rodzajów doświadczanych szkód, ich dolegliwość zawsze dotyka w sposób indywidualny konkretne osoby. Podstawowe negatywne konsekwencje picia alkoholu dotyczą problemów na wielu płaszczyznach: zdrowotne, społeczne, finansowe, prawne, duchowe. W miarę nasilania się uzależnienia problemy narastają i stają się coraz bardziej dotkliwe.

Wprowadzenie w życie postanowień zawartych w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* jest możliwe tylko w przypadku podjęcia działań mających charakter interdyscyplinarny. To z kolei wymaga ciągłego dążenia do ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich bliskich.

Istotną cechą *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* jest jego długofalowy charakter.

Tylko ujęcie różnorodnych działań w perspektywie przyszłościowej, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości postępowania wynikającego z zapisów w poprzednich *Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*, gwarantuje stabilność i stopniowy progres w polityce rozwiązywania problemów społecznych. Dlatego też tegoroczny *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* nie odbiega znacząco

w swej treści i formie od tych zatwierdzonych do wykonania w latach ubiegłych.

ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne regulujące zagadnienia rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2020 r., poz. 1492)
2. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)
6. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.)
7. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020
8. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Wyżej wymienione akty prawne nakładają na organy administracji samorządowej obowiązek podejmowania działalności zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, a także działań

na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany na podstawie rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2021 rok.

1. Adresaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Grzegorzew, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli;

- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym osób pijących szkodliwie lub ryzykownie);
- osób uzależnionych od alkoholu;
- osób współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików i ofiar przemocy;
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii („trzeźwych alkoholików”).

ROZDZIAŁ II – CEL PROGRAMU

1. Cel główny *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*:
Celem głównym *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Grzegorzew oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
2. Cele strategiczne *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*:
 - 2.1. Zapobieganie wykluczaniu społecznemu osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
 - 2.2. Ograniczenie rozpowszechniania zjawiska nadużywania alkoholu oraz związanych z tym problemów.
3. Cele szczegółowe *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*:
 - 3.1. Umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.
 - 3.2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Gminy Grzegorzew w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.
 - 3.3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

ROZDZIAŁ III – ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W ramach powyższych celów przyjmuje się do realizacji następujące zadania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, dla osób zagrożonych uzależnieniem oraz dla osób współuzależnionych;
2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu publicznego;
7. Edukację zdrowotną – między innymi:
 - a) działalność informacyjną w zakresie dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i osób współuzależnionych;
 - b) działalność szkoleniową w zakresie skutecznych interwencji i programów profilaktycznych.
8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel 1. Umożliwienie osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym oraz członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu:**
 - prowadzenie poradnictwa oraz udzielenie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych, w tym również dla uzależnionych krzyżowo

w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;

- bieżąca współpraca ze szkołami w zakresie realizacji programów edukacyjno-profilaktycznych dla młodzieży;
- tworzenie bazy własnych instruktorów do prowadzenia programów z zakresu profilaktyki uzależnień;
- współdziałanie z organizacjami i osobami fizycznymi w zakresie ogólnej edukacji mieszkańców gminy;
- zatrudnienie psychologa;
- promocja usług świadczonych przez lecznictwo odwykowe;
- udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób uzależnionych;
- wspieranie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, np. klubów integracji społecznej;
- dofinansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych dla przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia odwykowego;
- kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej członkom rodzin uzależnionych oraz nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;
- dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną – sesje rodzinne;
- prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy domowej (zespoły interdyscyplinarne);
- zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie;
- udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób współuzależnionych, w tym wspieranie programów DDA;

- wspieranie i konsekwentne wdrażanie procedur interwencji członków GKRPA, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji w przypadku przemocy domowej (procedura „Niebieskiej Karty”);
- dofinansowanie szkoleń specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia;
- tworzenie forum wymiany doświadczeń w celu wypracowania lokalnej lub regionalnej strategii działania w obszarze ochrony rodzin, w szczególności z problemem alkoholowym, przed przemocą;
- prowadzenie edukacji społecznej w zakresie zwiększania świadomości na temat zjawiska przemocy rówieśniczej;
- opracowywanie, wdrażanie i finansowanie programów profilaktyki przemocy, np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, programy dla rodziców na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywanie konfliktów;
- prowadzenie działań związanych z ewaluacją programów pomocy dla dzieci z rodzin alkoholowych;
- podnoszenie kompetencji wychowawców szkolnych w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.

Cel 2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Gminy Grzegorzew w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów:

- prowadzenie na terenie szkół podstawowych programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży;
- prowadzenie działań korekcyjno-wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi;
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych odwołujących się do strategii profilaktycznych;
- dofinansowanie letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów profilaktycznych;

- wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej (programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież oraz wspieranie i rozwój działalności wolontariatu);
- podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, wychowawców i pedagogów w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą;
- propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego;
- wdrażanie programów dotyczących rozwoju umiejętności interpersonalnych oraz rozwoju osobistego nastolatków;
- realizowanie programów edukacyjno-profilaktycznych dla rodziców bazujących na rozwijaniu umiejętności wychowawczych, wspieraniu abstynencji dziecka i kształceniu odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców, których dzieci piją i upijają się;
- wdrażanie programów dotyczących poprawy umiejętności wychowawczych i sprawowania kontroli nad dziećmi przez rodziców;
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką uzależnień oraz organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie problematyki alkoholowej poprzez tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o ofercie pomocy dostępnej na terenie Gminy Grzegorzew w zakresie problematyki uzależnień;
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych;
- przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia;
- organizowanie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców;
- prowadzenie szkoleń i edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy;
- inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych poprzez wypracowanie bliskiej

współpracy służb, w celu wspólnego ustalenia strategii zwiększającej skuteczność egzekucji prawa w zakresie spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, wzmocnienie bezpieczeństwa poprzez wspólne patrole.

2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniającej reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art.13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- monitorowanie ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim, jak również na kredyt i pod zastaw;
- występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również z nieprzestrzeganiem ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Cel 3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień

1. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie budowania i realizacji strategii działań profilaktycznych;
- dofinansowanie programu pomocy rodzinom z problemem uzależnień przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie realizacji programu pomocy rodzinie z problemem uzależnień;

- wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- współorganizowanie – w zależności od potrzeb – szkoleń, konferencji, seminariów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób zawodowo zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień;
- włączenie w realizację zadania instytucji i podmiotów przydatnych w realizacji celów programu, takich jak: policja, sądy, kuratorzy sądowi, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Oczekiwane efekty Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Zmniejszenie rozmiarów populacji osób ryzykownie pijących napoje alkoholowe.
2. Zmniejszenie rozmiarów nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego.
3. Zmniejszenie odsetka upijających się osób niepełnoletnich.
4. Zmniejszenie rozmiaru i dolegliwości związanych z przemocą w rodzinie.
5. Zwiększenie odsetka osób zobowiązanych do leczenia odwykowego.
6. Zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Grzegorzew w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.
7. Zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

ROZDZIAŁ IV – ZADANIA GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Warunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest przez Gminę Grzegorzew;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzegorzewie inicjuje i koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ingerencji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od

alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego oraz prowadzi kontrolę przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy w sprawie liczby punktów sprzedaży i zasad usytuowania;

- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 310 zł brutto (słownie: trzysta dziesięć złotych, 0/100);
- Zastępca przewodniczącego GK ds. RPA otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 330 zł brutto (słownie: trzysta trzydzieści złotych, 0/100);
- Sekretarz GK ds. RPA otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 400 zł brutto (słownie: czterysta złotych, 0/100);
- Przewodniczący GK ds. RPA otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500 zł brutto (słownie: pięćset złotych, 0/100);
- Działania zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień realizowane będą również przez placówki oświatowo-wychowawcze;
- Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Grzegorzew. Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację programu przesuwa się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu. Dopuszcza się możliwość anektowania umów na kolejny rok w celu kontynuowania zadania;
- Członkowie GKRPA nie będący pracownikami Urzędu Gminy otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Gminy w Grzegorzewie jak również za udział w szkoleniu oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań komisji.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- Realizowanie w szkołach programów profilaktycznych, informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i sięgania po środki odurzające, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia. Wprowadzenie i realizowanie w szkołach programów przeciwdziałania agresji;

- Poszerzenie oferty programowej w placówkach oświatowych, kulturalnych i sportowych, o treści profilaktyki uzależnień i zdrowia społecznego;
- Zatrudnienie psychologa;
- Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych ogłaszanych przez PARPA;
- Finansowanie szkół w oparciu o realizację własnych programów profilaktycznych:
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Grzegorzewie: Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Grzegorzewie oraz Przedszkole Gminne;
 - Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Borysławicach Kościelnych;
 - Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Barłogach;
 - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bylicach-Kolonii;
 - Gminna Biblioteka Publiczna.
- Wspieranie inicjatyw placówek oświatowo-wychowawczych mających na celu promowanie zdrowego stylu życia;
- Promowanie i wspieranie działalności dotyczącej organizowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży:
 - Dzień Profilaktyki w klasach VII - VIII – marzec 2021 r.;
 - Festyn rodzinny – Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka – wszystkie szkoły – maj/czerwiec 2021 r. wspólnie z policją, strażą pożarną i psychoterapeutami;
 - Konkurs rodzinny na wykonanie kolorowych kanapek – wrzesień 2021 r.;
 - „Dzień Szkoły bez Przemocy” – wszystkie placówki – wrzesień 2021 r.;
 - Wypoczynek letni – „Lato zdrowe i bezpieczne” – lipiec/sierpień 2021 r.;
 - Warsztaty profilaktyczne z psychologiem – w trakcie roku szkolnego 2020/2021 oraz 2021/2022 (wywiadówki profilaktyczne) dla dzieci i młodzieży oraz rodziców;
 - Konkursy plastyczne, przedstawienia, scenki profilaktyczne organizowane w szkołach i bibliotece publicznej;
 - Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – październik 2021 r.;
 - Konkurs w Bibliotece Gminnej „Szanuj zdrowie – dobrze wybieraj” – wykonanie surówek przez dzieci i dorosłych, wspólna degustacja – październik 2021 r.;
 - Paczki świąteczne dla dzieci i młodzieży biorących udział w ciągu roku w różnych akcjach profilaktycznych – grudzień 2021 r.;

- Zakup materiałów o tematyce alkoholowej, psychologicznej, pedagogicznej i przemocy w rodzinie dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Dofinansowanie autorskich programów zajęć pozalekcyjnych z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych;
- Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie diagnozowania środowisk dziecięcych i młodzieżowych ze względu na kontakty z substancjami uzależniającymi oraz badanie skuteczności programów profilaktycznych – po zakończeniu roku szkolnego – analiza dzienników pedagogów szkolnych ze wszystkich szkół na terenie gminy;
- Własne, lokalne programy i kampanie profilaktyczno-wychowawcze w placówkach oświatowych, obejmujące swym oddziaływaniem nauczycieli, rodziców i dzieci –wywiadówki profilaktyczne prowadzone przez psychologa, policjanta;
- Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników oświaty;
- Inicjowanie działań mających na celu aktywizowanie wolontariuszy oraz liderów młodzieżowych zdrowego stylu życia;
- Podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców poprzez organizowanie warsztatów, grup wsparcia oraz wywiadówek z psychologiem;
- Edukacja rodziców i wychowawców – wywiadówki z psychologiem;
- „Szkoła Trzeźwych Kierowców” – organizowanie zajęć z policją, połączonych z profilaktyką alkoholową i narkotykową.

3. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków uzależniających za pomocą dostępnych mediów (prasa, plakaty, Internet);
- Prowadzenie kampanii edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień;
- Współpraca z parafiami na rzecz ruchu trzeźw ościowego;
- Współpraca z bibliotekami szkolnymi i publicznymi na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemie uzależnień – wystawa literatury podczas wywiadówek oraz wypożyczania książek w bibliotece publicznej, wspólne organizowanie spotkań z różnymi osobami związanymi z profilaktyką;

- Prowadzenie szkoleń dla pracowników policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli oraz pracowników służby zdrowia w kontekście:
 - pracy z osobami z problemem alkoholowym i ich rodzinami;
 - pracy z ofiarami przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku.

4. Współpraca z instytucjami w temacie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Rekomendowane działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców;
- Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się;
- Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych;
- Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów;
- Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż.;
- Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.

5. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

Rekomendowane działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i umieszczanie ich na stronie internetowej i w gazecie lokalnej;

- Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, organizowanie festynów, happeningów, pikników, konferencji prasowych, debat lokalnych w mediach;
- Zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, pacjentów placówek leczenia odwykowego, klientów punktu konsultacyjnego dla rodzin z problemem alkoholowym, ofiar przemocy, kierowców, itp. – broszur, plakatów, ulotek oraz gadżetów profilaktycznych;
- Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji;
- Angażowanie w samorządowe działania edukacyjne i informacyjne lokalnych i regionalnych tzw. VIP-ów: osób znanych, artystów, sportowców w celu zwiększenia skuteczności oddziaływań profilaktycznych;
- Pozyskiwanie dla podejmowanych działań patronów instytucji, organów i firm cieszących się uznaniem oraz patronów lokalnych i regionalnych mediów, co nadaje wyższą rangę przekazywanym komunikatom i podnosi ich wiarygodność;
- Aktywizacja i edukacja lokalnych decydentów i radnych poprzez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w imprezach profilaktycznych, zapoznawanie z lokalną i ogólnopolską diagnozą problemów alkoholowych, także poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na ten temat;
- Budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, także w ramach porozumień z innymi samorządami lokalnymi czy współpracy z samorządem województwa i nagłaśnianie tych struktur przy okazji różnych wydarzeń w gminie;
- Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych na różnych płaszczyznach, a także ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych oraz publikowanie wyników tych badań w środowisku lokalnym;
- Organizacja konferencji, porad, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom,

młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym, a także w systemie przeciwdziałania przemocy.

6. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

6.1. Podmioty uprawnione do przeprowadzania kontroli:

Osobami uprawnionymi do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są:

- Wójt jako organ zezwalający;
- Członkowie GKRPA, działających na podstawie upoważnienia organu zezwalającego.

6.2. Zakres przedmiotowy kontroli:

- Kontrola wiarygodności składanych przez przedsiębiorcę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi;
- Przestrzeganie na terenie punktu przepisów o dozwolonych formach reklamy i promocji napojów alkoholowych;
- Kontrola źródła pochodzenia alkoholu.

6.3. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli:

- Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli – art. 79 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorca nie może odmówić wpuszczenia kontrolujących, ale może od razu złożyć sprzeciw;
- Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia;
- Na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

6.4. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera:

- Oznaczenie organu, który zamierza przeprowadzić kontrolę;
- Datę i miejsce wystawienia zawiadomienia;
- Oznaczenie przedsiębiorcy;
- Wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli (co i za jaki okres podlegać będzie kontroli);
- Podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia.

6.5. Osoby upoważnione do kontroli mają prawo do:

- Wstępu na teren nieruchomości, obiektu lub lokalu, gdzie prowadzona jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w takich dniach i godzinach, w jakich prowadzona jest działalność;

- Czynności kontrolnych, o których mowa w pkt. 6.2., dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
- 6.6. Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
 - 6.7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach podpisany przez obie strony. Jeden egzemplarz pozostaje u kontrolowanego, a drugi przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.
 - 6.8. Na podstawie wyników kontroli organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień, w wyznaczonym terminie o ile nie są one podstawą do cofnięcia zezwolenia lub wszczęcia postępowania o cofnięciu zezwolenia lub podjęcia innych działań przewidzianych prawem.
 - 6.9. Jednostka kontrolowana w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania do usunięcia stwierdzonych uchybień informuje organ wydający zezwolenie o wykonaniu zlecenia.
 - 6.10. Sprawdzenie wykonania wniosków protokółarnych stanowi odrębne zadania kontrolne.

7. Ustalenia końcowe:

- Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są opłaty z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- Projekt podziału środków finansowych na w/w działalność przygotowuje Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zaś uchwała go Rada Gminy w uchwale budżetowej;
- Powyższy program został opracowany na rok 2021.

**Preliminarz Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Przemocy w Rodzinie
na 2021 rok**

L.p.	Zadanie	Kwota zaplanowana	Paragraf
1.	Wynagrodzenia członków GK ds. RPA	28 670 zł	4170
2.	Szkolenie członków GK ds. RPA oraz pracowników oświaty, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji współpracujących z GK ds. RPA (z zakresu alkoholizmu i przemocy w rodzinie)	2 301,98 zł	4300
3.	Warsztaty profilaktyczne	1 000 zł.	4210 4300
4.	Dotacja na zorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	7 000 zł	2360
5.	Paczki świąteczne	3 000 zł	4210
6.	Konkursy profilaktyczne	1 000 zł	4210
7.	Dofinansowanie szkół w sprzęt potrzebny do realizacji programów profilaktycznych	5 000 zł	4210
8.	Materiały i zakupy dla GK ds. RPA	700 zł	4210
9.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego (opłata RTV, abonament telefoniczny, koszty sądowe, psycholog, prenumerata czasopism, wspomaganie terapii osób uzależnionych)	7 500 zł	4210 4300 4360
10.	Profilaktyka (spektakle, materiały i inne formy profilaktyczne z zakresu alkoholizmu i przemocy w rodzinie)	1 000 zł	4300 4210
11.	Zwrot kosztów przejazdu	2 500 zł	4300
Razem		59 671,98 zł	